innovación

apnabi 20>30

Autismo Bizkaia

II. APNABIren Berrikuntza Plana

2026-2028

Autismo Bizkaia

Asociación de padres de afectados de Autismo y otros trastornos del espectro autista de Bizkaia | Bizkaiko autismoa eta beste autismo espektroaren nahasteak dituztenen gurasoen elkartea

Laguntzak bizitzan zehar

Somos **Familia** Gara

1. SARRERA..... 3
1.1. Dokumentuaren jatorria eta zentzua..... 3
1.2. Helburua eta ikuspegia..... 5
2. ¿ZERGATIK BERRITU BEHAR DUGU SISTEMATIKOKI?..... 9
2.1 ¿ZERGATIK BERRITU BEHAR DUGU SISTEMATIKOKI?..... 10
2.2. NOLA LORTU GENEZAKE ANTOLAKETA SISTEMATIKO BERRITZAILEA?..... 11
2.3 ERAKUNDE BERRITZAILEA..... 11
2.4 BERRIKUNTZARAKO GAITASUNA..... 12
2.5 BERRIKUNTZAREN DEFINIZIOA..... 12
2.6. BERRIKUNTZA ZIKLOA: 3 ETAPA GILTZARRI..... 13
3. GURE BERRIKUNTZA EKOSISTEMA (2026-2028)..... 16
3.1. BEHAKETA ESTRATEGIKOA..... 16
3.2. ESTRATEGIA: GURE ERABAKI-ESPARRUA..... 19
4.2. FASE 2: IDEIAK ETA SORMENA (Bideratzea)..... 24
5. BERRIKUNTZARAKO BARNE TESTUINGURUA..... 27
5.1 BARNE TESTUINGURUA (KULTURA ETA PERTSONAK)..... 28
5.2. Gaitasun berriak..... 28
5.3. Berrikuntzarako guneak (Fisiko eta digitalak)..... 29
5.4. Aintzatespena eta motibazioa..... 29
6. BERRIKUNTZA IREKIA: ALIANTZAK ETA SARETZEA..... 31
6.1. APNABIren Berrikuntza Ekosistema..... 31
6.2. APNABIren Berrikuntza Irekirako Sarea..... 31
6.3. Pertsonen eginkizuna Sarean..... 31
7. KOMUNIKAZIOA ETA DIFUSIOA..... 34
7.1. Barne-komunikazioa: kultura eta aitortza..... 34
7.2.Kanpo-komunikazioa: Narratiba Lehen Pertsonan..... 34

1. SARRERA

1.1. Dokumentuaren jatorria eta zentzua

Berrikuntza Plan hau 2026-2028 aldirako **APNABI Autismo Bizkaiak** garatuko duen ikuspegia, helburuak eta prozesuak jasotzen dituen esparru-dokumentua da. Plan honek aurreko aldian egindako lanaren lekukoa hartzen du, metatutako ikaskuntza baliatuz erronka berriei erantzuteko eta gure kultura eraldatzailea sistematizatzeko.

Dokumentu hau ez da administrazio-izapide huts bat, **lanerako tresna bizi bat** baizik, etengabe eguneratzeko eta elikatzeko diseinatua. Bere edukia 2025ean egindako hausnarketa-prozesu hibrido sakon baten emaitza da, entzuketa aktiboa eta zorroztasun analitikoa uztartu dituena:

1. **Partaidetza-legitimitatea: Ko-kreazioa.** Plan honen muina azaroaren 26an egindako ko-kreazio saioan dago. Bertan, APNABI ekosistema osoko 42 pertsonak (autismoa duten pertsonak, familiak, profesionalak, bazkideak eta komunitate-agenteak) elkarlanean jardun zuten. Entzute aktibo horretatik "Aldaketa-olatuak" sortu ziren, zer mantendu behar genuen, zer hobetu eta erakundearen etorkizuna nola irudikatu identifikatzeko.

2. **Barne-diagnostikoa: Berrikuntza-profila.** Aldi berean, zuzendaritza-taldeak erakundearen berrikuntzaren egoera kontrastatu zuen. Barne-azterketa horrek agerian utzi zuen beharrezkoa zela banakako esperientzian oinarritutako proiektuen kudeaketatik sistematizazio metodologikora igarotzea. Ezagutzaren kudeaketa hobetzeko arlo kritikoak identifikatu ziren eta teknologia disruptiboak (IA) txertatzeko beharra ere. Lehentasun gisa ezarri zen berrikuntzak ekintza isolatuen multzo izateari uztea eta egiturazko prozesu bihurtzea.

3. **Lerrokatze estrategikoa:** Bi alderdi horien (soziala eta teknikoa) ondorioz, plan honek antolakuntza irekiago eta konektatuago baterantz aurrera egiteko borondate kolektiboa

gauzatzen du. Berrikuntza, beraz, Plan Estrategikoan txertatuta geratzen da, eta, zehazki, haren bi zutabe nagusi egituratzen ditu:

a. **2. ardatza (APNABI eredua):** Berrikuntza bikaintasun etiko eta profesionalerako tresna gisa.

b. **5. ardatza (Antolaketa):** Berrikuntza entitate osasungarri, jasangarri eta eraldatzailea izateko palanka gisa.

Azken batean, dokumentu honek zehaztutako erronkei erantzuteko behar diren proiektu eta jarduera guztiak biltzen ditu, eta ziurtatzen du aurrerapen teknologiko edo metodologiko bakoitzak eragin zuzena duela autismoa duten pertsonen eta haien familien bizi-kalitatean.

Zein da dokumentu honen arrazoia? Berrikuntzaren arloan dagoeneko egindako lanari balioa eman nahi diogu, bai eta pertsona guztiei adierazi ere berrikuntzaren garrantziaren eta norabide horretan jarduerak egiten jarraitzeko beharraren mezua. Gainera, garrantzitsua da jakinaraztea berrikuntza ez dela talde batena bakarrik, baizik eta pertsona guztiek parte hartzen dutela egunerokoan.

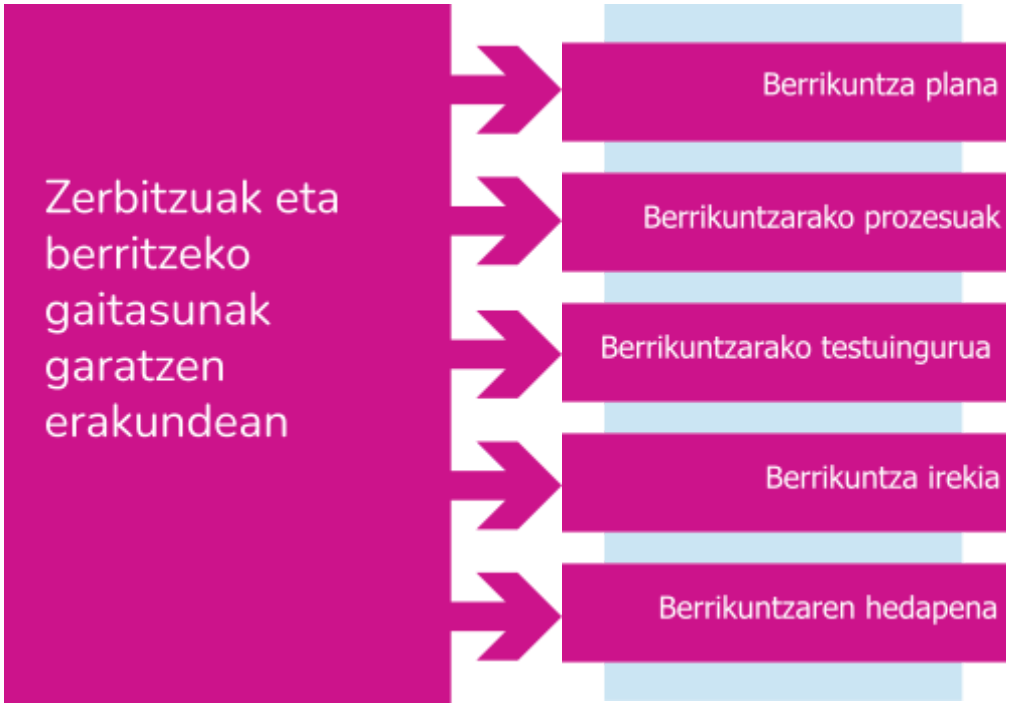

BERRIKUNTZA LEHENTASUN ESTRATEGIKO GISA

Berrikuntza ezinbesteko baldintza da autisten eta haien familien bizi-kalitatea bermatzeko, erakundea gizartean erreferente gisa mantentzeko eta etorkizuneko erronken aurrean erakundearen iraunkortasuna bermatzeko. Gaur egungo arrakasta-faktoreak ez dira nahikoa; 2026-2028 zikloan, bereiztea beharrezkoa da, egokitzeko ez ezik, pertsonen eta gainerako interes-taldeen premiei aurrea hartzeko ere.

Horregatik, berrikuntza zeharkako lehentasun esplizitua da APNABI Autismo Bizkaiaren ibilbide-orrian. Gure 2025-2028 Plan Estrategikoan zehaztutako eraldaketa gauzatzeko diseinatutako tresna operatiboa da, honako hauekin berariaz lerrokatuta dagoena:

- **2. ardatza (APNABIren eredua):** Gure eredu propioa indartzea, berrikuntza, estilo profesionala eta konpromiso etikoa bultzatuz.

- **5. ardatza (Antolaketa eraldatzailea):** Erantzunkidetasunetik abiatuta, kudeaketa-eredu osasungarri, iraunkor eta teknologikoki aurreratu bat garatzea.

Berrikuntza Plan honen bitartez, erakundeak bere lehia- eta gizarte-posizioa hobetzea proposatzen du, dokumentu honetako ideietatik emaitza ukigarrietara igarotzeko aukera emango diguten ikuspegi, prozesu eta etorkizuneko plan guztiak jasoz.

1.2. Helburua eta ikuspegia

Plan honen helburua proiektu isolatuen kudeaketatik Berrikuntza Kudeatzeko Sistema sendora igarotzea da. Horretarako, gure metodologia ISO 56001 nazioarteko arauaren printzipioekin lerrokatu dugu.

Lerrokatze horrek ziurtatzen du gure berrikuntza izango dela:

1. **Sistematikoa:** Kudeatutako eta erreproduzitzeko prozesuak, ez zoriaren ondorio direnak.
2. **Balioari begira:** Egitasmo bakoitzak eragin ukigarria, finantzarioa edo soziala izan behar du.
3. **Irekia:** Barne-ezagutza kanpo-zaintzarekin eta ekosistemarekiko lankidetzarekin integratzen dugu (Berrikuntza Irekia).

Plana hiru ardatz nagusiri erantzuteko egituratzen da:

- **Esperientzia kapitalizatzea:** Gure lehentasunezko erronka estrategikoei erantzuteko azken urteotan egindako ahaleginak biltzea eta sistematizatzea.

- **Berrikuntza demokratizatzea:** Kultura parte-hartzailea sustatzea, pertsona guztiak garapen berritzaileari laguntzeko gaituta senti daitezen (berritzen jarraitu).

- **Etorkizuna ardatz:** berrikuntza bultzatzeko etorkizuneko ahaleginak eta baliabideak lerrokatzea, helburu estrategikoak lortzeko palanka zuzen gisa.

1.3. 2028ko ikuspegia

APNABI Europako erakunde erreferente gisa sendotu nahi dugu, non berrikuntza kultura partekatua den. Etorkizun horretan autistek **benetako protagonismoa dute konponbideen diseinuan**, eta teknologiak eta aliantzek komunitatean laguntza pertsonalizatuak eskaintzeko aukera ematen digute.

Trakzio-mugarria: Aldi estrategiko honen amaiera gisa, **APNABIk 2028ko Autismoari buruzko Nazioarteko Kongresua gure berrikuntzaren mugarri mobilizatzaile nagusi gisa finkatzen du.** Ekitaldi hau ez da soilik dibulgazio-ekintza bat izango, baizik eta zeharkako palanka estrategiko bat, hiru urteetan honako hauetarako erabiliko duguna:

- **Behaketa:** Munduko praktikarik onenak erakartzea etxean aurkezteko.
- **Aliantzak:** Berrikuntza Irekiaren Sarea sendotzea ekitaldiari begira.
- **Protagonismoa:** Familiek, profesionalek eta pertsona autistek elkarrekin diseinatu eta gidatuko duten lehen kongresu handia izatea. 2028ko Kongresuak plan honetan zehar gure berrikuntza-proiektuak bideratu eta bizkortuko dituen 'itsasargi' gisa jardungo du.

ZER ULERTZEN DUGU BERRIKUNTZAZ HITZ EGITEN DUGUNEAN?

APNABIren ustez, berrikuntza asmakuntzatik harago doa; hiru zutabetan oinarritutako eraldaketa-tresna da:

1. **Emaitzetarako orientazioa** Berrikuntza bat berrikuntzatzat jotzen da soilik **merkatuak eta gure interes-taldeek «aitortzen» eta baliozkotzen dutenean**. Prozesua benetako beharrizan batetik abiatzen da, eta erakundeak protagonista gisa jokatzen du premia hori

asetzeko, balioa sortuz.

2. Kontzeptu zabala (360º ikuspegia) Produktuaren edo prozesuaren teknologiara mugatutako ikuspegi tradizionala gainditzen dugu. Gure egiten dugu ikuspegi integral bat (Osloko Eskuliburuarekin bat datorrena), antolakuntza- eta marketin-berrikuntza ere jasotzen dituena. Ez da nahikoa produktu berriak sortzea; nola antolatzen garen eta gure interes-taldeetara nola iristen garen berritu behar dugu.

3. Erradikalaren eta Inkrementalaren arteko oreka Berrikuntza bi abiaduratan ulertzen dugu:

- **Berrikuntza erradikala:** balio-iturri berrien sortzailea eta merkatuan **bereizteko** gakoa.
- **Berrikuntza Inkrementala:** Etengabeko hobekuntzaren motorra, egunerokoan **bikaintasun operatiboa** lortzeko ezinbestekoa.

APNABI AUTISMO BIZKAIA erakunde BERRITZAILEA

Berrikuntza ezinbesteko palanka da Erakundearen iraunkortasunerako gaur egungo testuinguruan, non gizarteak eta etengabeko aurrerapenek etengabe egokitzera gonbidatzen gaituzten.

APNABI AUTISMO BIZKAIA erakunde berritzaile gisa finkatu da, honako premisa hauek betez:

1. Estrategia: Etengabe berritzeko asmoa, birplanteamendua eta prozesuak biltzen ditu.
2. Kultura: Berritzeko benetako gaitasuna ematen dioten barne-antolaketa eta kultura ditu.

Horren ondorioz, **emaitza** nabariak lortzen ditu bere zerbitzuetan, antolaketa-prozesuetan, komunikazioan eta kanpo-harremanetan. Horri esker, epe luzerako ikuspegia eta interes-talde guztien asebetetzea bermatzen dira.

DEFINICIÓN DE INNOVACIÓN PARA APNABI AUTISMO BIZKAIA

APNABI Autismo Bizkaian berrikuntza zentzu zabalean ulertzen dugu: **etengabeko hobekuntzatik (inkrementala)** hasi eta **berrikuntza esanguratsueneraino (erradikala),** zerbitzu, programa, prozesu edo erakundearen kudeaketan funtsezko aldaketak eragiteko gai dena.

AMBITOS DE INNOVACIÓN EN LAS ORGANIZACIONES

AMBITO	DEFINICIÓN	ACTUACIONES
BERRIKUNTZA ERAKUNDEAREN ESTRATEGIAN	Erakundeak berrikuntza sartzen du funtsezko balio gisa, agerikoa bere Plan Estrategikoan eta Aginte Taula Integralean.	**ASMOA:** Berrikuntza estrategiaren elementu nagusi gisa kokatzeko konpromiso irmoa.
		BIRPLANTEAMENDUA: Estrategia, kudeaketa-eredua eta prozesu kritikoak etengabe birformulatzea. Urtero, zuzendaritza-taldeak berrikuntza-estrategia berrikusten du autoebaluazioan eta kudeaketa aurreratuko ereduaren araberako kontrastean.
		SISTEMATIKOAK: Berrikuntza erakundearen prozesuetan txertatuta dago. Berrikuntzaren zeharkako kudeaketarako sistematika bat ezarri du, zehaztutako helburuak, adierazleak, ekintzak, segmentuak eta arduradunak dituena.
BERRIKUNTZARAKO GAITASUNA PERTSONA BERRITZAILEAK ERAKUNDEAN	Erakundeak badu berrikuntzak sistematikoki sortzeko eta sartzeko ahalmena.	**IKASKUNTZA:** Berrikuntzen garapenetik eta inplementaziotik input baliotsuak lortzen dira, antolamendu- eta kultura-aldaketak aprobetxatuz.
		BERRIKUNTZAREN KUDEAKETA: Erakundeak kanpoko ezagutza kudeatzen du aliantzen eta sareen bidez, ideiak sortzea sustatzen du eta berariazko prestakuntza-planak zabaltzen ditu.
		BERRIKUNTZA KULTURA: Pertsonen jarrera eta gaitasun egokiak sustatzen dira, inplikatutako lidergoaren eta taldeen kudeaketa arduratsuaren bidez.
BERRIKUNTZAREN ONDORIOAK	Berrikuntzek edozein eremutan duten eragina eta jarduna ebaluatzen du erakundeak.	Adierazle-sistemak metrika espezifikoak ditu, berrikuntza-ahalegina eta ezarritako berrikuntza bakoitzetik lortutako emaitzak neurtzeko.

BERRIKUNTZA MOTAK

Erakundeak berrikuntzaren bidean aurrera egitearen aldeko apustua egin du, kultura sustatuz, hausnarketa estrategikoa eginez eta proiektuak garatuz. Hori sustatzeko, berrikuntza bi motatan sailkatzen dugu:

BERRIKUNTZA RADIKAL EDO APURTZAILEA

Berrikuntza eraldatzailea da sektorean. Balio-iturri berriak sortzen ditu, eta funtsezkoa da programak eta zerbitzuak bereizteko eta arrakasta izateko.

- Baldintzak: Funtsezko eraldaketak eta baliabideen eta emaitza esanguratsuen plana duten proiektuen ikuspegia.

BERRIKUNTZA INKREMENTALA EDO ETENGABEKO HOBEKUNTZA

Berrikuntza erradikala elikatzen duen eta prozesuen hobekuntzaren bidez bikaintasun operatiboa bermatzen duen oinarria da.

- Helburua: Pertsona **GUZTIEK** lan-errutina berriak sartzea, Erakundeak **BERRIKUNTZA SISTEMATIKORANTZ** aurrera egiteko aukera emango duen **KULTURA** sendotuz.

2. ¿ZERGATIK BERRITU BEHAR DUGU SISTEMATIKOKI?

2.1 ¿ZERGATIK BERRITU BEHAR DUGU SISTEMATIKOKI?

Testuinguru estatiko batean edo lehia perfektuko testuinguru batean, non zerbitzuak antzekoak diren eta kostuak antzekoak, lehiatzeko bide bakarra eraginkortasun operatiboa da. Hala ere, gure errealitatea dinamikoa da.

- **Berrikuntza da** erakundea bereizketa-egoera baterantz bultzatzen duen **indar eragilea,** zerbitzuen “erosotasunetik” aldentzen duena.
- Hala ere, gizartearen inertziak eta inguruneko mugimenduek antolaketa eraginkortasun operatibo soilerantz bultzatzen dute berriro.
- Indar horri aurre egiteko, "itzulerako mugimendu pendularrek" (desberdintzera itzultzea) ahalik eta azkarrenak eta laburrenak izan behar dute.

Ondorioa: berrikuntza sistematiko eta iraunkor baten bidez bakarrik lortzen da hori, ez unean uneko ahaleginen bidez

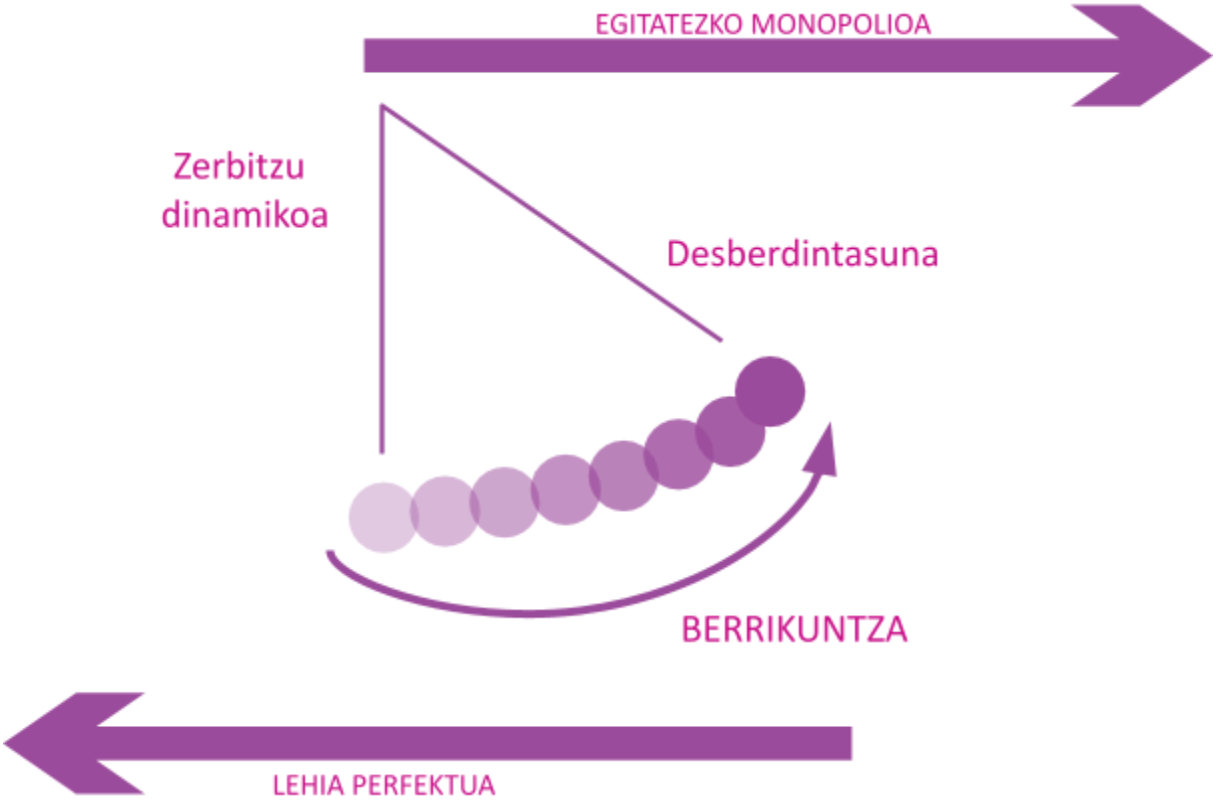

2.2. NOLA LORTU GENEZAKE ANTOLAKETA SISTEMATIKO BERRITZAILEA?

Berrikuntza Planak berrikuntza modu eraginkorrean hedatzeko modu integratuan funtzionatu behar duten funtsezko hiru elementu identifikatzen ditu:

1. **BERRIKUNTZA ESTRATEGIAN:** Gure estrategiak berrikuntzak duen garrantzia zehazten eta lehenesten du.
2. **GAITASUN BERRITZAILEA:** Pertsona sortzaileak eta haien talentua indartzeko ingurune egokia ditugu.
3. **BERRIKUNTZAREN EMAITZAK:** Benetako eragina neurtzen dugu adierazle zehatzen bidez.

Hiru elementu horiek elkarri eragiten diotenean bakarrik lortzen dugu benetan Erakunde Berritzaile bihurtzea.

2.3 ERAKUNDE BERRITZAILEA

Berrikuntza funtsezko balio gisa sartu behar da, planteamendu estrategiko globalean txertatuta:

- **ASMOA:** Zuzendaritzaren konpromiso sendoa dago berrikuntza estrategiaren ardatz nagusi gisa kokatzeko.

- **BIRPLANTEAMENDUA:** Estrategia, kudeaketa-eredua eta, ondorioz, erakundearen prozesu kritikoak etengabe birformulatzea eskatzen du.

- **SISTEMATIKOA:** Berrikuntza funtsezko prozesu guztietan integratzea dakar, beharrezko prozedurak ezarriz eta erantzukizunak argi eta garbi definituz.

¿NOLA LORTU GENEZAKE ERAKUNDE BERRITZAILE BAT IZATEA?

Gure ereduaren arabera, berrikuntza ez da zoriaren emaitza, balio-kate bat zorrotz betetzearen ondorioa baizik. Erakunde bat berritzailea da:

BI PREMISA BETETZEN BADITU...	ETA EMAITZA HAUEK LORTZEN DITU...
Berrikuntza loratzeko, erakundeak bi barne-dimentsio landu behar ditu:	Aurrekoaren ondorio natural gisa, erakundeak **berrikuntza nabariak** gauzatzen ditu bere programa/zerbitzuetan, barne-prozesuetan, ingurunearekiko harremanean eta

- **ESTRATEGIA ARGIA:** Asmoaren, birplanteamenduaren eta sistematikaren kontzeptuak txertatzen ditu bere DNA estrategikoan. Ez da inertziagatik berritzen, baizik eta estrategiak esplizituki bultzatzen duelako erakundea hori egitera.
- **BARNE-GAITASUNA:** Kudeaketa-eredu bat eta antolaketa-kultura bat ditu, pertsonei berritzeko benetako gaitasuna ematen diena, ez bakarrik unean unekoa.

antolaketa-egituran.

Berrikuntza horiei esker, APNABIk eutsi egiten die **proiektuaren iraunkortasunari, garrantzi sozialari eta pertsonen arretan bikaintasunari.**

2.4 BERRIKUNTZARAKO GAITASUNA

Erakundeak berrikuntzak behin eta berriz sartzeko duen benetako ahalmena da. Inplementazio bakoitzetik input baliotsuak lortuz ikasten dugun arren, gure ahalmen berritzailean jauzi kualitatiboa bi alderditatik dator:

- **BERRIKUNTZAREN KUDEAKETA (Prozesua):** Berritzeko beharrezkoak diren jardueren zikloa zuzen orkestratzea eskatzen du: ingurunearen zaintza, ideien sorrera, fokalizazioa, gaikuntza, garapena eta ezarpen eraginkorra.
- **BERRIKUNTZAREN KULTURA (Klima):** Pertsonen eta taldeen gaitasunak eta jarrera (konpromisoa) garatzea eskatzen du, sormena eta arrisku kontrolatua sustatuko dituen pertsonen kudeaketa-politikaren barruan.

2.5 BERRIKUNTZAREN DEFINIZIOA

"Merkatuko arrakastaz" hitz egin beharrean, APNABIn ulertzen dugu berrikuntza dela soluzio berriak sortzeko gaitasuna, autisten eta haien familien bizi-kalitateari benetako balioa emango diotenak, eta soluzio horiek aurrekoak baino eraginkorragoak, efizienteagoak edo jasangarriagoak izango direlarik.

BERRIKUNTZA PROZESU ETA PRODUKTUAN		BERRIKUNTZA SENTSIBILIZAZIO ETA INZIDENTZIA SOZIALEAN	BERRIKUNTZA ERAKUNDEAN
ARRETA ETA KUDEAKETA PROZESUAK	LAGUNTZA ETA ZERBITZU EREDUAK		
Gauzak barrutik nola egiten ditugun hobetzea. Eraginkortasuna bilatzen dugu zuzeneko arretara bidera daitezkeen baliabideak askatzeko, eta bizkortasuna burokrazia murrizteko.	Pertsonei ematen dizkiegun zerbitzuak sortzea edo nabarmen hobetzea. Ez dugu "saltzea" bilatzen, ase gabeko beharrei erantzutea edo bizi-kalitatea hobetzea bilatzen dugu.	Gizartearekin komunikatzeko modu rriak, autismoaren gaine begirada eraldatzeko, abesa jasotzeko eta gur ospea indartzeko. Ez da "publizitatea", "eraldaketa soziala" baizik.	Aldaketak gure egituran, erabakiak nola hartzen ditugun edo ingurunearekin nola erlazionatzen garen (Administrazioa, beste GKE batzuk, enpresak). Parte-hartzea sustatzea.

2.6. BERRIKUNTZA ZIKLOA: 3 ETAPA GILTZARRI

Gure berrikuntza-eredua ez da uharte bat, APNABIren estrategia orokorrean zuzenean txertatzen da. Berrikuntzaren hedapena "ideietatik emaitzetara" igarotzen garela ziurtatzen duten hiru etapako ziklo jarraitu baten bidez egituratzen da.

Helburu eta ildo estrategikoekiko lotura. Abiapuntua beti dira **indarrean dugun Plan Estrategikoan** identifikatutako erronkak. Ez dugu berrikuntzarik egiten berritzeko, erakundearen erronkei erantzuteko baizik.

- **Zeregina:** Urtero, helburu estrategikoei buruzko gogoeta egiten dugu, irtenbide berriak zein arlotan eman behar diren jakiteko.
- **Helburua:** Sormena erakundearen norabidearekin lerrokatzea.

Ekintzen eta proiektuen zehaztapena. Behin "zer" (erronka) daukagunean, "nola" definitzen dugu. Ideiak **Urteko Kudeaketa Planean** formalki sartuz lurreratzen dira.

- **Zeregina:** Berrikuntza-proiektu espezifikoak diseinatzea, baliabideak, arduradunak eta epe argiak esleituz.
- **Helburua:** estrategia abstraktua lan ukigarri bihurtzea.

Jarraipena eta neurketa. Borobila itxiko dugu inpaktua aztertuz. Ezinbestekoa da berrikuntzak funtzionatu duen jakitea, ezarri, eskalatu edo baztertu behar den erabakitzeko.

- **Zeregina:** Abian dauden proiektuen jarraipena egitea eta azken emaitzak ebaluatzea adierazleen bidez.
- **Helburua:** Ikaskuntza sortzea eta ahaleginak pertsonei edo erakundeari benetako balioa eman diela ziurtatzea.

3. BERRIKUNTZA PLANA

3. GURE BERRIKUNTZA EKOSISTEMA (2026-2028)

"Berrikuntza Irekiaren II. Plan honek proiektuen kudeaketaren ikuspegi tradizionala gainditzen du, sistema integral bihurtzeko. Ez dira konpartimentu estankoak, Erronka Estrategikoak baizik. Erronka horiek kudeaketa-eredu zirkular baten bidez lantzen dira (Zaintza-Prozesu-Ebaluazioa), eta aldaketa-olatu progresiboetan aurrera egiten dute. "

3.1. BEHAKETA ESTRATEGIKOA

Aurreratzea, eraldatzeko: Gure Adimen Lehiakor eta Sozialeko sistema.

APNABIn, zaintza estrategikoa ez da behaketa-tresna bat bakarrik, gure alerta goiztiarreko sistema da. Kanpoko informazioa jasotzeko, aztertzeko eta erabakiak arrisku txikiagoarekin hartzeko eta aldaketa sozial eta teknologikoei aurrea hartzeko ezagutza erabilgarri bihurtzeko aukera ematen digu.

Zaintza eredu tradizionala ("Belatza") Adimen Hibridoko Sistema baterantz eboluzionatu dugu, prospektiba teknologikoa eta giza entzumena konbinatzen dituena.

APNABIko berrikuntza ez da prozesu isolatua, eta ez da inprobisaziotik sortzen. Gure hausnarketa-ereduak barne-plangintzatik Entzute Estrategikoko sistemara eboluzionatu du.

Jada ez dugu erabakitzen "zer berritu" bulegoetatik bakarrik; hiru inteligentzia-iturri konektatuz erabakitzen dugu:

¿ZER BEHATZEN DUGU? GURE 4 RADARRAK

Gure errealitateko 360º horiek betetzeko, etengabeko arretarako lau gune aktibatu genituen:

- **BEHAKETA TEKNOLOGIKOA (Radar Digitala):** Bizi-kalitatea eta kudeaketa hobetu dezaketen teknologia berriak monitorizatzen ditugu.
    - *Gaur egungo fokua:* 2024ko ekainaz geroztik, Adimen Artifiziala (AA) laguntza eta erakunde-eraldaketarako tresna gisa txertatzeko plan espezifiko bat dugu.
    - *Ekintzak:* AAren behaketa-agenteak prestatzea eta erreferentziazko erakundeetan parte hartzea.

- **SEKTORE ETA ARAUDI BEHAKETA (Inguruneko Radarra):** Hurbiletik jarraitzen ditugu laguntza-ereduetan, lege-aldaketetan eta Hirugarren Sektoreko joeretan egindako aurrerapenak.
    - Ardatz tematiko nagusiak:
        - Bizi-ibilbideak: zahartze-prozesuari heltzea eta ikaskuntza sustatzea bizitzako etapa guztietan.
        - Autonomia eta Bizi Kalitatea: Bizimodu independentea sustatzea, beharrezko laguntzarekin enplegua lortzea erraztea eta aisialdi inklusiboko jardueretan parte hartzea sustatzea.
        - Esku-hartze ereduak: Iraupen luzeko zainketak emateko eskema berrien kontzeptualizazioa eta inplementazioa.
        - Ikuspegi bereiziak: Diagnostikoaren analisia eta emakumeen egoera berezia espektro autistaren barruan.
    - Iturriak: aldizkari ofizialen monitorizazioa, Bizkaiko Foru Aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzaren araudiak.

- **BIZIPENEN BEHAKETA (Giza Radarra):** Pertsonen ahotsa sartzen dugu datu estrategiko gisa. Ez dugu kanpora bakarrik begiratzen, barrura baizik.
  - *Mekanismoa:* lehen pertsonan sortzen ari diren eskaeren analisia, familien panelak eta erabiltzaileen gogobetetzea.

- **LEHIAKORTASUNAREN ETA ALIANTZEN BEHAKETA (Sareko radarra):** Beste erakunde erreferente batzuetatik ikasteko eta lankidetzan aritzeko zer egiten duten behatzen dugu (benchmarking).
  - Sareak: Parte-hartze aktiboa FEVAS, Autismo España, Autismo Europa eta EHLABEn.

2. NOLA EGINGO DUGU? ERAKARTZE MEKANISMOAK

Behaketa sistematizatu egiten da gure hausnarketa estrategikoa elikatzen duten hiru sarrera-kanalen bidez:

1. **PRESENTZIA AKTIBOA (Kongresuak eta Foroak):** Ez gara ikusleak, parte-hartzaileak gara. Etengabeko presentzia mantentzen dugu sektorearen etorkizuna definitzen den foroetan.
   - *Irismena:* Urtean 10 kongresu autonomiko, nazional (AETAPI, AEDIS) eta nazioarteko (Autismo Europa) baino gehiagotan parte hartzea.

2. **MONITORIZAZIO DIGITALA:** Informazio-iturrien bilaketa sistematikoa.
   - *Bolumena:* 176 informazio-iturri baino gehiago kontrolatzen ditugu, buletin espezializatuak eta sare sozialetako 100 kanal baino gehiago barne.

3. **EZAGUTZA-SAREAK (Networking):** Batzorde teknikoetan parte hartzea (Enplegua, Zahartzea, Etika). Batzorde horietan, publikoa izan baino lehen, ezagutza partekatzen dugu eta lehen eskutik jasotzen dugu.

3. INFORMAZIOAREN ZIKLOA

Ez dugu daturik metatzen, balioa sortzen dugu. Behaketa-prozesuak fluxu argia du:

1. **Bilketa:** Talde profesionalak eta behaketa-agenteek seinalea detektatzen dute (lege berri bat, teknologia bat, eskaera bat).

2. **Erregistroa:** Gure Behaketa Sistemetan dokumentatzen da, trazabilitaterako.
3. **Analisia:** Parte hartzen duten taldeek eta eragileek APNABIn duten eragina ebaluatzen dute.
4. **Ekintza:** Informazioa Berrikuntza Proiektu edo zerbitzuaren hobekuntza bihurtzen da.

3.2. ESTRATEGIA: GURE ERABAKI-ESPARRUA

Inguruneko seinaleak jaso eta gure behaketaren bidez pertsonen beharrak entzun ondoren, gure gauzatze-gaitasuna gainditzen duen informazio- eta aukera-emaria aurkitzen dugu. Puntu horretan aktibatzen dugu gure **Erabaki Estrategikoen Esparrua.**

Iraganean, berrikuntza aukera isolatuetatik edo loturarik gabeko ideietatik sor zitekeen. Ziklo berri honetan, profesionalizatu egin dugu erabakiak hartzea: ez dugu inertziaz berritzen, lerrokaduraz baizik. Hautemandako aukera bakoitza sakon aztertzen da, erakundearen benetako erronkei erantzuten diela ziurtatzeko.

1. IRIZPIDEA: PLAN ESTRATEGIKOA IPARRORRATZ

Aukeren itsaso honetan nabigatzeko gure "iparrorratza" **indarrean dagoen Plan Estrategikoa** da. Berak definitzen du zerk duen lehentasuna eta zer den bigarren mailakoa. Ideia bat onartutako berrikuntza-proiektu bihur dadin, gure eraldaketa egituratzen duten bi ardatz nagusietako bati egiten dion ekarpen zuzena erakutsi behar du:

- **1. lehentasuna: APNABI eredua indartzea (2. ardatza).** Bizi-kalitatean zuzenean eragiten duten, benetako parte-hartzea sustatzen duten edo laguntza pertsonalizatuagoak eskaintzen dituzten berrikuntzak bilatzen ditugu. Teknologia edo joera batek ez badu autismoa duten pertsonen edo haien familien bizitza hobetzen, ez da lehentasunezkoa.
- **2. lehentasuna: Erakunde osasungarri eta eraldatzaile bat eraikitzea (5. ardatza).** Hemen irtenbide jasangarriagoak, etikoagoak eta eraginkorragoak bilatzen ditugu. Berritzeak gure baliabideak zaintzea eta gure talde profesionalen osasuna hobetzea ere esan nahi du.

2. ERAGILEAK: ELKARLANEKO GOBERNANTZA

Erabaki horiek arin baina zorrotz hartzeko, gobernantza-eredu bat diseinatu dugu. Eredu horrek ez du hierarkia estankoen bidez funtzionatzen, proposamen bakoitza aberasten duten **hiru begirada osagarri** integratuz baizik:

A. Begirada soziala eta baliozkoa (BI baliozkotzeko taldea): Prozesuaren bihotza da. Ideia-bankua baliozkotzen duen taldeak eboluzionatu egiten du bizipen-kontrasterako espazio bat izateko, eta modu egonkorrean txertatzen ditu pertsona autista bat eta senide bat.

- *Bere misioa:* Ideien Bankutik iristen diren ideiek (familiei eta gizarteari irekia) zentzua dutela eta pertsonei benetako balioa ematen dietela bermatzea. Ez da iragazki burokratikoa, "balio sozialeko termometroa" baizik.

B. Bideragarritasunaren eta estrategiaren ikuspegia (talde teknikoak eta zuzendaritza): modu koordinatuan lan egiten dute ideiak lurreratzeko. Talde teknikoek irtenbide operatiboa diseinatzen duten bitartean, zuzendaritza-taldeak estrategiarekiko lerrokadura eta baliabideen iraunkortasuna ziurtatzen ditu.

- *Bere misioa:* asmo onak proiektu sendo eta bideragarri bihurtzea, hedatzeko une egokia esleituz.

C. Erakunde ikuspegia (Zuzendaritza Batzordea): Epe luzerako asmoaren bermatzaile gisa jarduten duten pertsonak dira, elkarte-oinarriaren ordezkari gisa (familiak eta autismoa duten pertsonak). Elkartearen etorkizuneko eredua eraldatzen duten egiturazko berrikuntzak babesteko esku hartzen du.

3. PLANGINTZA: OLATU BIDEZ AURRERA EGITEA - BERRIKUNTZAREN OLATUA

Definitutako proiektuekin, haien hedapena modu naturalean antolatzen dugu **"Aldaketa Olatuen"** bidez, eta, horri esker, erritmo konstantea mantentzen dugu erakundea estresatu gabe:

- **Aktibazio-olatua:** epe laburrean ikusten ditugun hobekuntza arinak.

- **Sendotze Olatua:** epe ertainera garatzen ditugun zerbitzu berriak.
- **Eraldaketa Olatua:** epe luzera eraikitzen ditugun etorkizuneko apustuak.

3.3. GURE PROIEKTU-ZORROA: PORFOLIOAREN KUDEAKETA

Berrikuntza eraginkortasunez kudeatzeko, ez dugu proiektuen zerrenda isolatu batekin lan egiten, Berrikuntza Porfolio batekin baizik. UNE-EN ISO 56001:2024 arauaren jarraibideei jarraituz, porfolio hau arriskua kudeatzeko eta gure estrategia betetzen dela ziurtatzeko aukera ematen digun ekimenen multzo orekatu gisa ulertzen dugu.

1. ZER DA APNABIKO BERRIKUNTZA-EGITASMO BAT?

Proiektu bat zorroan sartu aurretik, benetan berrikuntza dela ziurtatu behar dugu. Arauan oinarrituta, **berrikuntza-egitasmo bat** definitzen dugu balioa sortzen edo birbanatzen duen entitate berri edo aldatu bat garatzeko planifikatutako ekintza.

Gure zorroan kontuan hartzeko, ekimen batek hiru irizpide bete behar ditu (ISO 8.2):

- **Nobedadea:** Lehendik egiten genuenaren aldean irtenbide berria edo nabarmen hobetua eskaintzen du.
- **Balioa:** Inpaktu neurgarria sortzen du (bizi-kalitatea, eraginkortasuna, jasangarritasuna) pertsonentzat edo erakundearentzat.
- **Ziurgabetasuna:** Esplorazio- eta arrisku-maila bat eskatzen du; ez da errutinaren kudeaketa hutsa, ikaskuntza- eta baliozkotze-prozesu bat baizik.

2. PORFOLIOAREN EGITURA: OREKA ETA IRIZPIDEAK

Porfolio orekatu bat ziurtatzeko, arauak gomendatzen duen bezala, gure ekimenak hiru dimentsio giltzarri gurutzatuz sailkatuko ditugu. Horri esker, azkar ikus dezakegu etorkizunaren aldeko apustua egiten ari garen edo oraina hobetzen ari garen.

A. BERRITASUN-MAILAREN ARABERA (ARRISKUA ETA ERAGINA)

- **Berrikuntza Inkrementala (Etengabeko Hobekuntza):** Arrisku txikiko proiektuak, dagoeneko egiten duguna optimizatzen dutenak. Eraginkortasuna hobetzen dute edo arazo operatiboak konpontzen dituzte. Iraunkortasunaren oinarria dira.
- **Berrikuntza ebolutiboa (Zerbitzu Berriak):** Gure egungo ezagutzak egokitzen ditugu zerbitzu berriak sortzeko edo erabiltzaile berriengana iristeko. Arrisku ertaina.
- **Berrikuntza Apurtzailea (Eraldaketa):** Arrisku handiko eta eragin potentzial handiko ekimenak, jokoaren arauak aldatzen dituztenak. Erakundearentzat ezezagunak diren lurraldeak esploratzen dituzte.

B. JATORRIAREN ETA IREKIDURAREN ARABERA (FOKU "IREKIA")

- **Barne Berrikuntza:** APNABIren talentu eta baliabideekin soilik garatutako proiektuak.
- **Berrikuntza Irekia (Sarean):** Proiektuak kanpoko eragileekin lankidetzan (unibertsitateak, enpresak, beste elkarte batzuk). Helburua: Bloke honen pisua handitzea irekiera-erronka betetzeko.

C. DENBORA-HORIZONTEAREN ARABERA (OLATUAK)

Proiektu bakoitza bere gauzatze-une egokiaren arabera sailkatzen dugu, baliabideak ez nekatu edo agortzeko:

1. **Olatua (Aktibatzea):** "Quick Wins" proiektuak. Emaitzak < 12 hilabetetan.
2. **Olatua (Sendotzea):** 1-2 urte behar dituzten zerbitzuen garapena.
3. **Olatua (Eraldaketa):** Epe luzerako apustu estrategikoak (3-4 urte).

4. KUDEAKETA DINAMIKOA

Gure porfolioa izaki bizia da. Etengabeko berrikuspeneko irizpideak aplikatzen ditugu, hipotesiak baliozkotzen dituzten ekimenak lehenesteko, bizkortzeko edo, beharrezkoa bada, abiatzeko. Arauak adierazten duenez, proiektu bat gelditzea ez da porrota, baizik eta ziurgabetasuna murrizteko beharrezkoa den ikaskuntza-iturria ("Berrikuntza ikaskuntza").

4. BERRIKUNTZA PROZESUA

4. BERRIKUNTZA-PROZESUA: BALIO-ZIKLOA

Gure berrikuntza-ereduak eskema lineal tradizionala gainditzen du ikuspegi sistemiko eta iteratiboa hartzeko, **UNE-EN ISO 56001:2024** arauarekin lerrokatuta. Berrikuntza etengabeko prozesua da, testuingurua sakonki ulertzetik hasi eta ezagutzaren eragina neurtu eta transferitu arte.

Ziklo hau 5 fase operatibotan egituratzen da, une oro gertatzen diren 2 zeharkako prozesurekin batera:

4.1. 1. FASEA: BEHAKETA ETA AUKERAK IDENTIFIKATZEA (Atzeman)

Ezin dugu berrikuntzarik egin itsu-itsuan. Gure behaketa estrategikoko sistema mantentzen eta indartzen dugu, ingurune teknikoaren eta errealitate sozialaren seinaleak jasotzeko.

- **Zaintza-rolak (Belatza sarea):**
  - Belatza: Behar operatiboak eta berehala hobetzeko aukerak (hobekuntza inkrementala) atzematen dituzten zentro eta zerbitzuetako profesionalak.
  - Belatz Handia: Nazioarteko joeren, arauen, teknologiaren eta ereduen behaketa estrategikoa.
- **Iturri berria: Pertsonen Ahotsa:** Pertsonak formalki txertatzen ditugu behaketarako lehen mailako iturri gisa. Inor ez dago pertsonak berak baino hobeto estali gabeko oztopoak edo beharrak identifikatzeko ("Erabiltzaileen intsightak").
- **Behaketa teknologikoa:** AAn egindako aurrerapenen eta bizitza independentea laguntzeko teknologien monitorizazio espezifikoa.

4.2. FASE 2: IDEIAK ETA SORMENA (Bideratzea)

Informazioa proposamen zehatz bihurtzeko espazioak sortzen ditugu. Postontzi pasibo batetik elkar sortze aktibora igaroko gara.

- **Barne-tresnak:**
  - **Ideia Bankua eta "Ideia Sariak":** Profesionalen eta interes-taldeen talentua jasotzeko.
  - **Gogoeta-guneak:** Sormen-saioak metodologia arinekin.

- **Berrikuntza Irekia (Open Labs):** Familiei, autistei, komunitateari eta aliatu teknologikoei (unibertsitateak, enpresak) ideia-prozesua irekitzen diegu erronka konplexuei (adibidez, etxebizitza, zahartzea) irtenbideak bilatzeko.

4.3. 3. FASEA: ZORROTIK HAUTATZEA ETA KUDEATZEA (Iragazkia)

Ideia guztiak ezin dira batera gauzatu. **Ideia-bankua baliozkotzeko taldeak** "mareen" kudeatzaile gisa jokatzen du, baliabideak iragazteko eta esleitzeko irizpide objektiboak aplikatuz.

- *Lehenesteko irizpideak:*
  - **Eragin soziala:** Bizi-kalitatea nabarmen hobetzen al du? **(Aldaketaren teoria).**
  - **Lerrokatze estrategikoa:** 2028 PEko 2. edo 5. ardatzei erantzuten die?
  - **Bideragarritasuna:** kostua, ahalegina eta arriskua.

- **Aldaketa-olatuen araberako esleipena:** Onartutako ideia proiektu-zorroan sailkatzen da:

1. **Olatua (Aktibazioa): Hobekuntza azkarrak ("Quick wins").**
2. **Olatua (Sendotzea):** Aliantzak behar dituzten proiektu pilotuak.
3. **Olatua (Eraldaketa):** Epe luzerako apustu estrategikoak.

4.4. 4. FASEA: GARAPENA ETA GIDARITZA ("Fabrika")

Proiektuaren konplexutasunaren arabera ("Olatua"), hainbat gauzatze-mekanismo desberdin aktibatzen ditugu:

- **Berrikuntza taldeak (1. Olatuarentzat):** Talde arinak, aldi baterakoak eta autoedukiak 3 hilabete baino gutxiagoan erronka operatiboak konpontzeko. SMART helburuen ikuspegia mantentzen dute (espezifikoak, neurgarriak, lorgarriak, garrantzitsuak eta denborazkoak).
- **Zeharkako proiektu-taldeak (2. eta 3. olatuetarako):** diziplina anitzeko taldeak (autisten eta kanpoko aliatuen parte-hartzearekin) egitura-proiektuetarako. Hedapen masiboaren aurretik prototipoekin, testekin eta balidazioarekin lan egiten dute.

4.5. 5. FASEA: EBALUAZIOA ETA TRANSFERENTZIA (Inpaktua)

"Proiektuaren arrakasta" ez ezik, sortutako aldaketa ere neurtuz itxiko dugu zikloa.

- **Balioaren neurketa:** Aldaketaren Teorian oinarritutako inpaktu-adierazleak (jokabide-aldaketak, ongizatea, autonomia), kudeaketa-adierazleetatik haratago.
- **Ikaskuntza (Ezagutzaren Kudeaketa):** Arrakasta ("Berrikuntza arrakasta") eta hutsegitetik eratorritako ikaskuntza ("Berrikuntza ikasketa") dokumentatzen ditugu, porrotaren kontzeptua saihestuz.
- **Transferentzia:** Emaitzak sektorearekin partekatzen ditugu (kongresuak, argitalpenak) APNABI erreferente gisa kokatzeko eta ezagutza partekatuari laguntzeko.

Eredua sendoa izan dadin, honako hauek dira 5 faseekin batera doazen 2 zeharkako prozesuak:

- **Ezagutzaren kudeaketa:** Ez dugu amaieran bakarrik ikasten. Behaketan, ideietan eta garapenean (Jabetza Intelektualaren kudeaketa, Berrikuntza Ikaskuntza) dokumentatzen eta ikasten da.
- **Baliabideen Kudeaketa eta Finantzaketa:** Berrikuntzak "erregaia" behar du etengabe. Finantzaketa bilatzea (dirulaguntzak, funts propioak) ez da fase bat, etengabeko lana da ideia sortzen denetik eskalatzen den arte.

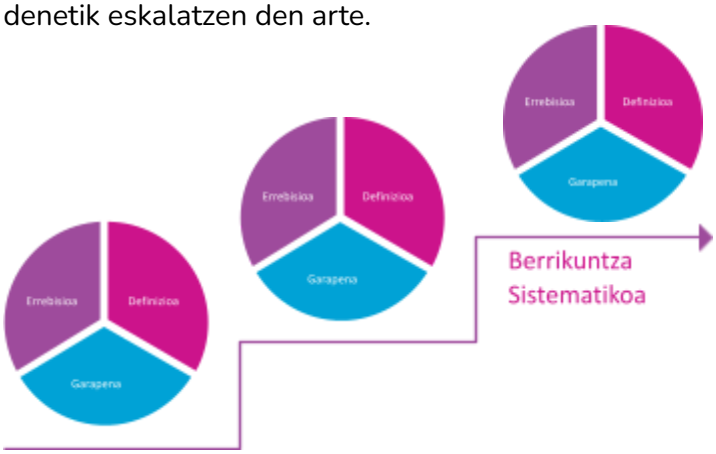

5. BERRIKUNTZARAKO BARNE TESTUINGURUA

5.1 BARNE TESTUINGURUA (KULTURA ETA PERTSONAK)

Berrikuntza-prozesuak funtziona dezan, eremu emankorra behar dugu. Berrikuntza ez da prozesu burokratikoetatik sortzen, pertsonen talentutik, jakin-minetik eta motibaziotik baizik. 2026-2028 aldi honetan, **Berrikuntza Sistematiko eta Parte-hartzailearen Kultura** sendotzea izango da gure helburua.

Berrikuntza taldeak gure barne-kulturaren ereduaren giltzarri izaten jarraitzen dute. Ez dira lantaldeak soilik, ahalduntze-guneak dira, non profesionalek lidergo partekatua eta erabaki bizkorrak hartzen dituzten.

- **Rol kulturala:** Berrikuntza taldeak APNABIren berrikuntzako eskola praktikotzat hartzen ditugu. "Eginez ikasten den" lekua da.
- **Osaera arina:** talde txikiak (3-6 pertsona), diziplina anitzekoak eta aldi baterakoak (gehienez 3 hilabete).

2026ko berrikuntza:

- **Berrikuntza talde mistoak:** Pertsona autistak edo familiak barne hartzen dituzten berrikuntza taldeak sortzea sustatuko dugu, hala dagokionean, konponbideak batera sortzeko "profesionalaren" eta "erabiltzailearen" arteko hesia hautsiz.
- **Talentu-harrobia:** Berrikuntza taldeel enpresan parte hartzea erabiliko dugu erakundearen barruan lidergo-gaitasunak eta aldaketaren kudeaketa dituzten profilak identifikatzeko eta sustatzeko.

5.2. Gaitasun berriak

Ezin diegu eskatu taldeei berritzeko, tresna egokiak eman gabe. Gure prestakuntza-plana etorkizunerako funtsezkoak diren gaitasunekin lerrokatuko da:

- **Adimen Artifiziala (AA):** 2024an hasitako planaren jarraipena. AA desmitifikatzeko eta kudeaketan eta esku-hartze zuzenean laguntzeko tresna gisa aplikatzeko prestakuntza mailakatua (irakurketa erraza, materialen pertsonalizazioa...).
- **Sormena eta Metodologia Arinak:** Berrikuntza taldeei Design Thinking edo Scrum bezalako tresnak emateko prestakuntza praktikoa, erronkak konpontzeko orduan autonomoagoak eta eraginkorragoak izan daitezen.

- **Belatzaren begirada:** Behaketan berariazko gaikuntza, gure profesionalen begirada doitzeko, estali gabeko joerak eta beharrak detektatzeko.

5.3. Berrikuntzarako guneak (Fisiko eta digitalak)

Berrikuntzak elkarguneak behar ditu, trukea bideratzeko:

- **Berrikuntza Txokoa (Digitala):** Gure barne-plataformaren bilakaera. Helburua espazio hori biziberritzea da, erabiltzailearen esperientzia hobetuz (elkarrekintzetan beherakada **erakutsi baitu), ideien ekarpena eta proiektuen egoeraren bistaratze gardena errazteko.**
- **Topaketa-laborategiak (Open Labs):** Gune presentzial transbertsalak eta informalak sustatzea, hainbat arlotako profesionalek ideiak "polinizatzeko" eta berrikuntza taldeen aurrerapenak partekatzeko.

5.4. Aintzatespena eta motibazioa

Berrikuntzak aparteko ahalegina eta arriskuak hartzea eskatzen du. Motibazioari eusteko, gure aintzatespen-mekanismoak indartzen ditugu:

- **"Porrotetik" "Berrikuntza Ikaskuntzara":** Kulturalki sendotzea proiektu bateko akatsa ez dela akats bat, baizik eta ezagutza-iturri dokumentatu bat ("Berrikuntza Ikaskuntza").
- **Ideia Sariak (Ideien Sariak):** Urteroko lehiaketa hau mantentzea eta indartzea, profesionalentzat ez ezik, autistek edo familiek proposatutako egitasmoetarako kategoriak aztertuz.
- **Barne Ikusgarritasuna:** Berrikuntza taldeek erakunde osoaren aurrean ikusgarritasuna izango dutela bermatzea, beren emaitzak Bileretan edo Jardunbide Egokien jardunaldi espezifikoetan aurkeztuz.

6. BERRIKUNTZA IREKIA (ALIANTZAK ETA SARETZEA BERRIKUNTZARAKO)

6. BERRIKUNTZA IREKIA: ALIANTZAK ETA SARETZEA

APNABIn ulertzen dugu gaur egungo erronkak konplexuegiak direla bakarka aurre egiteko. Berrikuntza Irekia (Open Innovation) gure barne-ezagutza talentuarekin eta kanpoko baliabideekin konbinatzeko estrategia da, gizarte-balioaren sorrera bizkortzeko.

6.1. APNABIren Berrikuntza Ekosistema

Kanpoko eragileak "hornitzaile" edo "finantzatzaile" huts gisa ikusteari uzten diogu, elkarrekin sortzeko bazkide gisa ikusteko. Gure ekosistema lau helizetan egituratzen dugu:

- **Ezagutza (Unibertsitateak eta Teknologia Zentroak):** Gure ereduak zientifikoki balioztatzeko eta teknologiak (AA, robotika asistentziala) esploratzeko lankidetza.
- **Enpresa-sarea:** Enpresekiko aliantzak laneratzeko eta soluzio teknologiko aplikatuak garatzeko.
- **Hirugarren Sektorea eta Administrazioa:** Sarean lan egitea Autismo España, FEVAS, EHLABE eta Innobasque bezalako erakundeekin, politika publikoetan eragiteko eta jardunbide egokiak partekatzeko.
- **Komunitatea (Gizarte Zibila):** auzoekin, saltokiekin eta kultura-espazioekin lotura, ingurune lagunkoiak eta inklusiboak sortzeko.

6.2. APNABIren Berrikuntza Irekirako Sarea

Harreman horiek modu sistematikoan kudeatzeko, Berrikuntza Irekiko APNABI Sarea eratu genuen. Lankidetza puntualetatik ibilbide luzeko proiektu egonkorretara pasatzea du helburu (2. eta 3. olatuak).

- *Misioa:* Erronka partekatuak identifikatzea eta irtenbide pilotuak batera garatzea.
- *Dinamika:* Sektore arteko lan-mahaiak eta berrikuntza-laborategiak ezartzea, profesionalek, autistek, familiek eta kanpoko eragileek parte har dezaten.

6.3. Pertsonen eginkizuna Sarean

APNABIko Berrikuntza Irekiak badu ezaugarri etiko ukaezin bat: erabiltzaileen parte-hartze zuzena. **Pertsona autisten talde batek** funtsezko nodo gisa jardungo du sare horretan,

kanpoko bazkide diren erakundeek proposatutako irtenbide teknologikoek edo sozialek beren bizi-beharrei eta -itxaropenei benetan erantzuten dien baliozkotuz.

7. KOMUNIKAZIOA ETA TRANSFERENTZIA

7. KOMUNIKAZIOA ETA DIFUSIOA

Berrikuntzaren komunikazioak bi funtzio betetzen ditu: barrura begira, kultura eta kide izatearen zentzua indartzen ditu; kanpora begira, APNABI erreferente eta gizartea eraldatzeko tresna gisa kokatzen du.

7.1. Barne-komunikazioa: kultura eta aitortza

Profesionalen artean berrikuntzaren sugarra bizirik mantentzeko:

- **Berrikuntza Txokoa 2.0:** Gure atari digitala biziberritzea, interaktiboagoa izan dadin, proiektuen egoeraren jarraipen bisuala eta Ideien Bankura sarbide arina erraztuz.
- **Berrikuntzaren Astea:** Jardunbide egokien jardunaldiaren bilakaera urteroko ekitaldi baterantz ("Berrikuntzaren Astea"), non IBerrikuntza Taldeen emaitzak ikusarazi eta Ideia Sariak profesionalen, familien eta erabiltzaileen egitasmo onenei emango zaizkien.
- **Joeren Buletina:** Behaketa estrategikoaren aldizkako hedapena ("Belatza alertak"), taldeak inspiratzeko.

7.2.Kanpo-komunikazioa: Narratiba Lehen Pertsonan

Gure estrategiaren 1. erronkarekin lerrokatuta, gure kanpo-komunikazioa eraldatzen dugu, autistek berek gida dezaten berrikuntzaren kontakizuna:

- **Kanal propioak:** Autismoa duten pertsonek kudeatutako espazioak sortzea, aurrerapenak kontatzeko eta AUTISMOA desmitifikatzeko.
- **Ezagutza Transferentzia:** Artikuluen argitalpena eta erreferentziazko kongresuetan parte hartzea sistematizatzen dugu (AETAPI, Autismo Europa) gure arrakasta-ereduak partekatzeko (adibidez, zahartze aktiboko programa edo etxebizitza-eredu berriak).
- **Inpaktu soziala:** "Egiten duguna" ez ezik, bizi-kalitatean sortzen dugun inpaktua ere komunikatuko dugu, gure berrikuntzak gizartean duen eragina agerian uzteko datuak eta testigantzak erabiliz.

Autismo Bizkaia

Autismoa eta autismoaren espektroko bestelako nahasteak dituztenen gurasoen Bizkaiko Elkartea

Asociación de padres de afectados de Autismo y otros trastornos del espectro autista de Bizkaia

berrikuntz@apnabi.eus / 944 755 704

www.apnabi.eus